

Referat despre comertul in Egiptul antic - a doua parte

Negustori propriu-zisi, care sa practice liber si sa traiasca din veniturile lor comerciale, nu existau nici pe piata interna, decat foarte putini, desfacand marfuri de mica valoare si fiind totdeauna controlati de administratia statului. Si acestia insa erau mai degraba niste intermediari, si uneori probabil chiar niste slujbasi ai Palatului sau ai templelor. In interiorul tarii bunurile circulau aproape numai pe baza schimbului in natura, practicat atat in orase cat si la tirgurile rurale. Totusi, chiar inainte de mijlocul mileniului al II-lea i.e.n. evaluarea marfurilor schimbate in natura era facuta pe baza unei bucati etalon de metal (arama, argint, aur), cu greutate fixa; piese care, probabil inainte de secolul al VIII-lea i.e.n. "erau stampilate de trezoreria unui mare templu" (J. Yoyotte). In orice caz, nu se poate spune ca in Egipt unde moneda a aparut de fapt cu doua sau trei secole mai tirziu s-ar fi stabilit, o adevarata economie monetara.

Fapt este ca, desi Egiptul a practicat un comert exterior destul de activ, si cu toate ca relativ frecvent era si micul comert, si imprumutul cu dobanda, totusi nu s-a format aici o adevarata patura negustoreasca.

Inca din perioada pre-dinastica, de la inceputul mileniului al IV-lea i.e.n. societatea egipteana era organizata in mici comunitati agrare, conduse de un sfat de batrini, avand functii administrative, fiscale si judecatoresti; functii care mai tirziu vor fi preluate de organe de stat specializate, recrutate din randurile scribilor. Aceste comunitati rurale, care se vor perpetua inca mult timp, erau formate din oameni liberi, dar obligati la tot felul de corvezi, prestatii si biruri in natura.

Functionarul care tinea evidenta si controla toate aceste obligatii era scribul. El era reprezentantul, organul administrativ imediat al guvernatorilor provinciilor, al templelor si al faraonului.

Organizati intr-un sistem ierarhic bine precizat si cuprinzand sectii distincte, scribii tineau si evidenta cadastrului, a lucrarilor publice de efectuat, a nevoilor armatei, a distribuirii sclavilor, a tuturor obligatiilor fata de temple, de cult, de rege, s.a. Tara era impartita in provincii (nome, al caror numar, initial de 38, a ajuns la 42), guvernate in numele regelui de nomarhi; si care la randul lor erau impartite in subunitati administrative, ultima fiind satul. Deasupra nomarhului era "loctiitorul rege lui", care concentra in miinile sale si atributiile militare din respectiva noma, si pe cele judecatoresti.